

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

دانشکده: دندانپزشکی

گروه: آسیب شناسی

طرح دوره اعضای هیئت علمی دانشکده دندانپزشکی

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

نام درس آسیب شناسی عملی ۲

با مراعات اصول کوریکولوم مصوب
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ساختار کلی دوره

نام درس: آسیب شناسی عملی ۲

کد درس: ۷۷۷۲۱

مقطع و رشته: دکتری عمومی / تخصصی دندانپزشکی، رشته

تعداد واحد: کل: ۱ واحد عملی

پیش نیازها: آسیب شناسی عمومی عملی، علوم تشریحی ۱، بافت دندان در سلامت و بیماری

هم نیازها:

مدرس / مدرسین درس (سهم هریک به درصد): عرفانه امینی

محل آموزش: بخش آموزش

محتوای آموزشی بر اساس سر فصل دروس

اهداف کلی و ویژه رفتاری

اهداف کلی دوره:

آشنایی با ضایعات شبه تومورال دهان و ویژگی های بافت شناسی آنها.

شناخت ضایعات اپیتلیالی خوش خیم و تغییرات واکنشی مخاط دهان.

آشنایی با ضایعات اپیتلیالی بدخیم و معیارهای تشخیص هیستوپاتولوژیک آنها.

شناخت ضایعات بزاقی خوش خیم و الگوهای میکروسکوپی آنها.

آشنایی با ضایعات بزاقی بدخیم و افتراق آنها از ضایعات خوش خیم.

شناخت ضایعات استخوانی فکی و ویژگی‌های بافت‌شناسی آنها.

آشنایی با ضایعات خونی با درگیری دهانی و شاخصه‌های بافت‌شناسی آنها.

ارزیابی توانایی تشخیص هیستوپاتولوژیک در امتحان عملی پایان بخش

الف) دانشی: (Cognitive) در پایان این دوره، دانشجو باید بتواند:

ویژگی‌های ماکروسکوپی و میکروسکوپی ضایعات شبه‌تومورال دهان را توصیف کند.

تغییرات اپیتلیالی خوش خیم مانند هیپرپلازی، هیپرکراتوز و پاپیلوم را تشریح کند.

ویژگی‌های هیستوپاتولوژیک ضایعات اپیتلیالی بدخیم از جمله SCC، BCC و ملانوما را بیان کند.

الگوهای بافت‌شناسی ضایعات بزاقی خوش خیم مانند موکوسل، پلئومورفیک آدنوما و وارتین را توضیح دهد.

ویژگی‌های میکروسکوپی ضایعات بزاقی بدخیم شامل موکوپیدرموئید کارسینوما و آدنوئید سیستیک کارسینوما را توصیف کند.

الگوهای بافتی ضایعات استخوانی فکی مانند فیروز دیسپلازی، اسیفایینگ فیبروما، ژانت سل گرانولومای مرکزی و استئوسارکوما را مشخص کند.

تظاهرات میکروسکوپی ضایعات خونی با درگیری دهانی از جمله لنفوم، پلاسماسایتوما و لانگرهانس سل هیستوسایتوزیس را تشریح کند.

معیارهای افتراق ضایعات خوش خیم و بدخیم دهانی را بر اساس یافته‌های بافت‌شناسی بیان کند.

اصول تفسیر لام‌های بافت‌شناسی و تشخیص افتراقی ضایعات دهانی را توضیح دهد

(ب) مهارتی - حرکتی: (Psychomotor) در پایان این دوره، دانشجو باید بتواند:

لام‌های بافت‌شناسی ضایعات دهانی را به‌درستی زیر میکروسکوپ تنظیم و مشاهده کند.

ویژگی‌های بافتی ضایعات شبه‌تومورال، اپیتلیالی، بزاقی، استخوانی و خونی را در نمونه‌های میکروسکوپی تشخیص دهد.

ضایعات مشابه دهانی را بر اساس الگوهای میکروسکوپی از یکدیگر افتراق دهد.

یافته‌های میکروسکوپی را به‌طور دقیق ثبت و گزارش اولیه بافت‌شناسی را تهیه کند.

میان یافته‌های کلینیکی و هیستولوژیک ارتباط برقرار کرده و تشخیص افتراقی مناسب ارائه دهد.

در امتحان عملی پایان بخش، لام‌های بافتی را بررسی و تشخیص صحیح ارائه دهد

(ج) نگرشی: (Affective) در پایان این دوره، از دانشجو انتظار می‌رود:

اهمیت تشخیص صحیح ضایعات دهانی و نقش آسیب‌شناسی در تصمیم‌گیری درمانی را ارزش‌گذاری کند.

لزوم دقت، مسئولیت‌پذیری و رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای در بررسی نمونه‌های بافت‌شناسی را بپذیرد.

اهمیت همکاری بین رشته‌ای با پاتولوژیست و دندانپزشک درمانگر را در فرآیند تشخیص و درمان درک کند.

ارتباط بین یافته‌های کلینیکی و هیستوپاتولوژیک را مورد توجه قرار دهد.

نقش آموزش مداوم و به‌روزرسانی دانش بافت‌شناسی را در ارتقای کیفیت حرفه‌ای ارج نهاده

اهداف ویژه رفتاری :

جلسه ۱: ضایعات شبه تومورال

هدف کلی: آشنایی عملی با ضایعات شبه تومورال شایع دهانی.

اهداف ویژه:

هیستوپاتولوژی فیبروم تحریکی را تشخیص دهد.

ویژگی‌های لبو لار کاپیلاری همانژیوما را توصیف کند.

تفاوت ژانت سل گرانولومای محیطی و اسیفایینگ فیروما را بیان کند.

در پایان جلسه دانشجو قادر است: نمونه‌های ضایعات شبه تومورال را زیر میکروسکوپ از یکدیگر افتراق دهد.

جلسه ۲: ضایعات اپیتلیالی خوش خیم

هدف کلی: شناخت تغییرات اپیتلیالی غیرنئوپلاستیک و نئوپلاستیک خوش خیم.

اهداف ویژه:

تظاهرات میکروسکوپی هیپرپلازی و هیپرکراتوز را مقایسه کند.

درجات دیسپلازی را تشخیص دهد.

اسکواموس پاپیلوما و نووس را شناسایی کند.

در پایان جلسه دانشجو قادر است: انواع ضایعات اپیتلیالی خوش خیم را در نمونه‌های بافتی تشخیص دهد.

جلسه ۳: ضایعات اپیتلیالی بدخیم

هدف کلی: آشنایی عملی با بدخیمی‌های اپیتلیالی دهان.

اهداف ویژه:

مشخصات هیستوپاتولوژیک SCC را بیان کند.

ویژگی‌های BCC در ضایعات ناحیه صورت را توضیح دهد.

ملاک‌های تشخیص ملانوما و کارسینوم وروکوس را تشریح کند.

در پایان جلسه دانشجو قادر است: بدخیمی‌های اپیتلیالی را در لام‌های میکروسکوپی شناسایی و افتراق دهد.

جلسه ۴: ضایعات بزاقی خوش خیم

هدف کلی: آشنایی با ضایعات خوش خیم غدد بزاقی.

اهداف ویژه:

ساختمان میکروسکوپی موکوسل را تشخیص دهد.

ویژگی‌های پلئومورفیک آدنوما را توصیف کند.

الگوی هیستولوژیک تومور وارتین را بیان کند.

در پایان جلسه دانشجو قادر است: ضایعات بزاقی خوش خیم را در نمونه‌های بافت‌شناسی شناسایی کند.

جلسه ۵: ضایعات بزاقی بدخیم

هدف کلی: بررسی بدخیمی‌های شایع غدد بزاقی.

اهداف ویژه:

الگوی کرایبری (cribriform) در آدنوئید سیستیک کارسینوما را تشخیص دهد.

انواع موکوپیدرموئید کارسینوما را توصیف کند.

معیارهای افتراق ضایعات بزاقی خوش خیم از بدخیم را شرح دهد.

در پایان جلسه دانشجو قادر است: بدخیمی‌های بزاقی و الگوهای اختصاصی آنها را در لام‌های میکروسکوپی تشخیص دهد.

جلسه ۶: ضایعات استخوانی

هدف کلی: آشنایی عملی با ضایعات استخوانی فکین.

اهداف ویژه:

الگوی فیروز دیسپلازی را در مقاطع بافتی توصیف کند.

تفاوت اسیفایینگ فیبروما و ضایعات شبه‌تومورال مشابه را بیان کند.

ضایعات بدخیم مانند استئوسارکوما را تشخیص دهد.

در پایان جلسه دانشجو قادر است: ضایعات استخوانی خوش خیم و بدخیم فکی را از نظر میکروسکوپی افتراق دهد.

جلسه ۷: ضایعات خونی

هدف کلی: شناسایی ضایعات خونی و هماتولوژیک دهان.

اهداف ویژه:

ویژگی‌های لنفوم را در نمونه بافتی تشخیص دهد.

الگوی پلاسماسایتوما را توصیف کند.

تظاهرات لانگرهانس سل هیستوسایتوز را بیان کند.

در پایان جلسه دانشجو قادر است: ضایعات خونی با تظاهر دهانی را در نمونه‌های هیستوپاتولوژی شناسایی کند.

جلسه ۸: امتحان پایان بخش

هدف کلی: ارزیابی آموخته‌های عملی دوره.

اهداف ویژه:

توانایی تشخیص ضایعات دهانی در لام‌های بافت‌شناسی را نشان دهد.

مهارت افتراق ضایعات مشابه را به کار گیرد.

تحلیل ویژگی‌های میکروسکوپی ضایعات را ارائه دهد.

در پایان جلسه دانشجو قادر است: با اتکا به مهارت عملی کسب شده، ضایعات دهانی را تشخیص و افتراق دهد.

📌 شرح سرفصل‌های اصلی درس: آسیب‌شناسی عملی ۲

عنوان جلسات	سرفصل	مدرس مسئول درس
جلسه اول	ضایعات شبه‌تومورال	عرفانه امینی
جلسه دوم	ضایعات اپیتلیالی خوش‌خیم	
جلسه سوم	ضایعات اپیتلیالی بدخیم	
جلسه چهارم	ضایعات بزاقی خوش‌خیم	
جلسه پنجم	ضایعات بزاقی بدخیم	

جلسه ششم	ضایعات استخوانی	
جلسه هفتم	ضایعات خونی	
جلسه هشتم	امتحان پایان بخش	
جلسه نهم		
جلسه دهم		
جلسه یازدهم		
جلسه دوازدهم		
جلسه سیزدهم		
جلسه چهاردهم		
جلسه پانزدهم		
جلسه شانزدهم		

📌 برنامه کاری روزانه در بخش / فانتوم :

حضور و غیاب - تحویل لام‌ها و اسامی کیس‌ها - تقسیم دانشجویان بین میکروسکوپ‌ها

مروری بر موضوع جلسه - معرفی نمونه‌ها و نکات کلیدی تشخیصی - بیان اهداف آموزشی روز

مشاهده لام‌های اختصاصی موضوع جلسه - یادداشت برداری از ویژگی‌های بافت‌شناسی - مقایسه لام‌های مشابه جهت افتراق

📌 روش‌های تدریس و رسانه‌های آموزشی :

□ سخنرانی (Lecture) □ پانل بحث و گفت‌وگو (Panel Discussion)

□ آموزش مبتنی بر حل مسئله (PBL) □ آموزش مبتنی بر تیم (TBL)

□ ارائه سمینار توسط دانشجو □ کار در کلینیک (Clinic)

□ آموزش بر روی لام □ پرسش و پاسخ

□ ایفای نقش (Role Play) □ استفاده از شبیه‌ساز (Simulator)

□ سایر موارد:

رسانه‌های آموزشی:

- اسلاید (پاورپوینت) □ فیلم آموزشی □ پوستر □ لام آموزشی □ مدل □ نمونه بیمار □
نرم افزار □ پمفلت □ جزوه □ سایر □

+ نحوه ارزشیابی دوره و تعیین نمره نهایی:

- OSCE □ DOPS □ کوئیز □ امتحان کتبی پایان دوره/ترم □ امتحان کتبی/□
شفاهی میان دوره/ترم □ پروژه □ تحقیق □ سمینار □
□ مشارکت در کلاس/حضور و فعالیت □
□ سایر موارد :

	روش ارزشیابی	انواع ارزشیابی	درصد از نمره نهایی کل	توضیحات
۱	تکوینی	حضور و مشارکت: ۱۰٪ کار عملی با میکروسکوپ و عملکرد روزانه: ۲۰٪ کوئیزهای کوتاه و ارزیابی شفاهی: ۱۰٪	۴۰ درصد	
۲	تراکمی	امتحان عملی پایان بخش (OSPE – مشاهده لام): ۵۰٪ ارائه و گزارش تشخیص لامها: ۱۰٪	۶۰ درصد	
۳	ترکیبی	تکوینی ۴۰٪		

		تراکمی ۶۰٪		
--	--	------------	--	--

منابع و مراجع آموزشی

th Edition Oral and Maxillofacial Pathology Neville

۲۰۱۹ Color Atlas of Oral and Maxillofacial Disease Neville

Color Atlas of Oral Disease: Clinical and Pathologic Correlations Cawson, Wolfe

قوانین و مقررات بخش : پاتولوژی

حضور با روپوش سفید

حفاظت از تجهیزات و لام های آزمایشگاهی

پیش مطالعه بر اساس طرح درس ارائه شده

تهیه ی log book برای مشاهده ی لام

ارائه ی یک مورد آموزشی در طول دوره

ارائه ی بازخورد در خصوص روش تدریس

نام و امضای

نام و امضای مدیر گروه: دکتر عرفانه امینی

نام و امضای مدرس: دکتر عرفانه امینی

مسئول EDO دانشکده: دکتر نگار فلاحی

تاریخ ارسال :

تاریخ ارسال:

تاریخ تحویل: